

- سرشناسه: Sobhani Tabrizi, Jafar — ۱۳۰۸ جعفر، سبحانی تبریزی، جعفر، ۱۳۰۸ —
عنوان قرارداد: مری نمونه: تفسیر سوره لقمان . ترکی
تفسیر سوره مبارکه‌ی حجرات از کتاب تفسیر نمونه جلد ۲۲ . ترکی
عنوان و نام پدیدآور: İKİ SURE ORNEK EĞİTMEN ORNEK İNSAN/ Üstad Cafer SUBHANI, Üstad Nasir Mekarim ŞIRAZI; Çeviri Resul Nur, Yunus Gürel
مشخصات نشر: Qum: Al-Mustafa International Translation and Publication Center
1393 =2014
مشخصات ظاهری: ۲۲۴ص.
فروست اصلی: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی پ/۹۸/۱۷۴/۱۳۹۳
فروست فرعی: نمایندگی ترکیه ۱۸
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۹۲۹-۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: ترکی استانبولی.
موضوع: تفاسیر شیعه — قرن ۱۴
موضوع: تفاسیر (سوره حجرات)
موضوع: تفاسیر (سوره لقمان)
شناسه افزوده: مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ —
شناسه افزوده: Makarem Shirazi, Naser
شناسه افزوده: گورل، یونس
شناسه افزوده: Gürel, Yunus
شناسه افزوده: نور، رسول، مترجم
شناسه افزوده: Nur, Resul
رده‌بندی کنگره: BP1۰۲/۶۵۲/س۲م۴۰۴۵۱ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۸
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۰۵۹۵۶

İKİ SURE

ÖRNEK EĞİTMEN

ÖRNEK İNSAN

Üstad Cafer SUBHANİ
Üstad Nasir Mekarim ŞİRAZİ

Çeviri
Resul Nur
Yunus Gürel

Uluslararası El-Mustafa (s.a.a)
Tercüme Ve Yayın Merkezi

İKİ SURE ÖRNEK EĞİTMEN ÖRNEK İNSAN

Yazar: Üstad Cafer SUBHANİ, Üstad Nasir Mekarim ŞİRAZİ

Çeviri: Resul Nur, Yunus Gürel

Baskı tarihi: 2014

Yayın: Uluslararası El-Mustafa (s.a.a) Tercüme Ve Yayın Merkezi

Baskı: Narencistan - Tehran

Tiraj: 300

ISBN: 978-964-195-929-8

تفسیر سوره انسان و حجرات

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
تیراژ: ۳۰۰
زبان: ترکی استانبولی
چاپ: نارنجستان
قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

نویسندگان: آیت‌الله‌العظمی جعفر سبحانی
آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی
مترجم: رسول نور، یونس گورل
چاپ اول: ۲۰۱۴م / ۱۳۹۳ش / ۱۴۳۵ق

© Kıtabın bütün hakları yayıncıya aittir.

- IRAN, Tehran, İnkılab Cad. Vesali Şirazi ve Kudüs caddesi arasında, Osku sok. No: 1003.
Tel: +98 21 66978920
- IRAN, Qom, Şehitler Meydanı Hüccetiye Cad. Uluslararası El-Mustafa (s.a.a) Tercüme Ve Yayın Merkezi.
Tel: +98 25 37839305-9
- IRAN, Qom, Muhammed Emin Bulvarı Salarya yol ayrımı Uluslararası El-Mustafa (s.a.a) Satış Ve Basın Bürosu. Tel: +98 25 32133106 fax: +98 325 2133146

www.pub.miu.ac.ir

miup@pub.miu.ac.ir

Bu eserin hazırlanmasında katkıda bulunanlardan teşekkür ederiz.

İçindekiler

Başlarken.....7

Birinci Sure: Lokman Suresinin Tefsiri

ÖRNEK EĞİTMEN

ÜSTAD CAFER SUBHANI

1. Lokman Suresinin Özelliklerini Tanıyalım.....	11
2. Kur'ân'daki Mukattaa Harfleri Hakkında Bir Araştırma.....	13
3. İhsan Sahiplerinin Nişaneleri.....	17
4. Sağlıksız Oyalanmalar.....	21
5. Rehberlik Mekanizmasında Sapma	29
6. Kur'ân'ın Bilimsel Bir Mucizesi.....	35
7. Dağların Yaratılışının Sırları.....	39
8. Hz. Lokman ve Şükür	45
9. Hz. Lokman ve Çocuk Eğitimi.....	53
10. Lokman ve Şirke Karşı Mücadele.....	59
11. Anne ve Babaya Saygı.....	69
12. Ölçülü İtaat.....	75
13. Her Şeyin Hesabı Vardır	81
14. Lokman ve Allah'ı Anmak.....	89

15. Lokman ve Genel Gözetim.....	97
16. Lokman ve Sabır.....	103
17. Davranış Ve Konuşmada İtidal.....	107
18. Allah'ın Gizli ve Aşıkâr Nimetleri.....	113
19. Putperestlik Ruhu.....	121
20. Sonsuz İlim ve Kudret.....	127
21. Allah'ın Kudretinden ve İlminden Bazı Örnekler.....	131
22. Akli ve Fitri Tevhit.....	137
23. Bu İlimler Allah'a mı Mahsustur?.....	141

İkinci Sure: Hucurat Suresinin Tefsiri

ÖRNEK İNSAN

ÜSTAD NASİR MEKARİM ŞİRAZİ

Hucurat Suresinin İçeriği.....	151
Bu Sureyi Okumanın Fazileti.....	153
1. Edep En üstün sermaye.....	155
2. Fasıkların Haberlerine Önem Vermeyin!.....	169
3. Müminler Birbirlerinin Kardeşidir.....	181
4. Alaya Almak, Kötü Zan, Gıybet, Kusur Aramak ve Çirkin Lakaplar Takmak Yasaktır!.....	189
5. Takva, İnsani Değerlerin En Büyüğü!.....	205
6. İslam İle İman Arasındaki Fark.....	215
7. Müslüman Oldunuz Diye Minnet Altında Bırakmayın!.....	219

Başlarken

Bizim dünyada birer vazifeli memur olduğumuz muhakkaktır. Bir vazifeyle memur kılınan insanların sorumlulukları vardır. Bu sorumluluk, yerine göre şekilleri belirlenmiş bir ibadet; yerine göre şekillerin ötesinde bir iç yönelmeyle Rabbimizi tanımak, tanınmanın ötesinde muhabbetle sevmek, sevmenin de ilerisinde aşk ile bağlanmaktır. Bu kulluk çerçevesi içerisinde bizi burada vazifeli kılan o Zat'tan gelmiş yerine göre bir talimname; yerine göre bir teşvik ve terğib veya terhib ve tehdit pusulası, yerine göre de bir zikir, dua kitabı olan sözlere dökülmüş ve satırlara işlenmiş ilahi hitabı okumaktır.

Kur'an-ı Kerim'in ilahi kelimeler olarak büyüklüğü ve mükemmelliği, dost düşman kimsenin aksine ihtimal veremeyeceği bir hakikattir. İnsanoğlu birçok teknolojik gelişmelere imza atabilir fakat tüm bu ilerlemelerle birlikte insanlığını da kaybedebilir. Yüce Allah'ın Kur'an'ı Peygamber'ine (s.a.a) göndermesindeki en büyük gaye insanı insan yapmak ve onu hakiki anlamda kemaline ulaştırmaktır.

Bu eğitim hedefi doğrultusunda iki sure çok büyük önem taşımaktadır. Bunlardan biri Lokman Suresi diğeri de Hucurat Suresidir. Lokman ismi bize hep tıp ve şifayı çağırır. "Lokman Hekim" diye nam salmış bu büyük simaya dair kıssalar da, hep bu minvalde seyrederek. Oysa Lokman Suresini okuduğumuzda, karşımıza bambaşka bir Lokman tasviri çıkar. Bu surede, Lokman, kendisine hikmet verilmiş bir insan olarak anlatılır.

Surede, Lokman'ın oğluna, oğlunun şahsında tüm insanlara verdiği öğütler, bizim Lokman tasvirimizin ne kadar dar, ne denli sığ ve maddî kaldığını ispat eder mahiyettedir.

Oğluna verdiği ođđt, bu aııdan, gerek evlat ve aile belası çekenleri, gerekse kendi iç dđnyasında nefis belası çekenleri manidar bir Őıfayla yđzyze getirmektedir. Tđm nefsanı illetlerin, tđm kalbi ve ruhı marazların, tđm aklı yaraların en birinci sebebini bulmuŐtur Lokman; Şirk. Tđm meselelerin zđ, dört harften oluŐan bu tđrkütü cü kelimedede saklıdır. O yzden, oğluna, verdiği ilk ođđt, “Őirkten sakınma” ođđdđdđr. “Yâ buneyye, lâ tuŐrik billâh!” “Yavrucuđum, Allah’a ortak koŐma, Şirke girme!” tavsiyesinde bulunur.

Ardından, diğer ahlaki ktđ özellikler, bu özelliklerden kurtulmanın yolları, yaŐantıda dikkat edilmesi gereken hususlar ve en önemlisi de anne-babaya iyilik konularına değinmektedir.

Bu kitapta konu edilen bir diğer sure ise; Hucurat Suresidir. “Btđn ayetleri doğrudan sosyal hayata bakan sure hangisidir?” denilse hiç Őđphesiz verilecek cevap Hucurat suresidir. Bu sure, ilk ayetinden son ayetine kadar, toplumsal hayatı yaralayan ve zehirleyen afaki ve enfüsü marazlara karşı kutsi ilaçlar sunmakta; bilvesile, mđminin kuŐanması gereken zihin ve ruh halini ders vermektedir.

Alaycılık, dđŐmanlık, suizan, teccsđs, gybet, milliyetçilik gibi sosyal hayatı mahveden hallere karşı reçeteler sunan bu surenin, “Mđ’minler ancak kardeŐtirler” mealindeki ayetin içinde bulunduğu sure olması da manidardır.

el-Mustafa Yayınları olarak hayatımızın her anı için birçok dersler çıkaracağımız bu iki sureyi sizlere ulaŐturmanın sevincini yaŐamaktayız. Umudumuz okuyucularımızın özellikle de gençlerimizin bu kitabı okuyarak hem ferdi ve hem de toplumsal geliŐimi yakalaya bilmemizdir.

Bu kitabın sizlere ulaŐmasına kadar çokça emeği geçen arkadaşlarımıza sonsuz teŐekkđrlerimizi sunar ve siz değerli okuyucularımızın en gđzel Őekilde faydalanmasını ũmit ederiz.

el-Mustafa ũniversitesi Tđrkiye Temsilciđi
el-Mustafa Yayınları

Birinci Sure
Lokman Suresinin Tefsiri
Örnek Eğitmen

Üstad Cafer Subhani

1. Lokman Suresinin Özelliklerini Tanıyalım

Lokman suresi Mekki'dir ve Kur'an-ı Kerim'in otuz birinci suresidir. Bu surenin otuz dört tane ayeti vardır. Tüm İslam müfessirleri bu surenin 27, 28 ve 29. ayetlerinin Medine'de diğer ayetlerinin de Mekke'de indiği hususunda ittifak etmişlerdir. Hatta diğer birçok Mekki surelerin ortak özelliği olan surenin başındaki ayetlerin kıyamet ve yaratılıştan bahsetmesi göz önüne alındığında bu üç ayetin de Mekke'de nazil olduğu söylenebilir.

Surenin Hedefleri

Hepimiz biliyoruz ki Kur'an sureleri çeşitli içeriklere sahip muhtelif ayetlerden oluşmaktadır her surenin ayetlerinin hedef veya hedefleri vardır. Bu ayetler göz önünde bulundurularak o surenin hedefleri açığa kavuşturulabilir. Lokman suresinin otuz dört ayetinin ana hedefi şirk ve putperestlikle mücadele, insanların dikkatini Allah ve ahirete çekmektir. Bu surenin ayetlerini incelediğimizde şunu göreceğiz: Yaratılış esrarının açıklanması ve İsrailoğulları'nın büyük mütefekkir ve âlimi Lokman'ın nasihatlerinin söz konusu edilmesinin nihai hedefi bir olan Allah'a dikkat çekmek, şirk ve putperestliği ortadan kaldırmaktır. Lokman'ın Ahlakî ve içtimâî nasihat ve tavsiyeleri o kadar önemli ve yapıcıydı ki âlemlerin yaratıcısı, onun yüce fikir ve sözlerini bu surede en güzel saadete giden yol ve değerler olarak bize sunmaktadır. Çünkü bu surenin ayetlerinden bir bölümü onun hikmetli söz ve nasihatlerini barındırmaktadır. Bu hikmetlerinden dolayı Hekim Suresi de denilmiştir. Şimdi ayetlerin tefsirine başlıyoruz.

2. Kur'ân'daki Mukattaa Harfleri Hakkında Bir Araştırma

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
آلَم

Tercüme

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla.

1- Elif-Lam-Mim.

Bu sure de Kur'ân'daki diğer yirmi sekiz suredeki gibi bir seri harflerle başlamıştır. Bu harflere müfessirler Fevatihu's-Suver ya da Mukattaa harfleri adını vermişlerdir. Yirmi dokuz surenin başlangıcında ilk ayet olarak geçen bu harflerin toplam sayısı (Elif-Lam-Mim-Sad-Ra-Kaf-Ha-Ya-Ayn-Ta-Ha-Gaf-Nun) on dördtür.

Müfessirler bu harflerin tefsirinde çeşitli tartışma ve görüşler ortaya atmışlardır. Biz bu görüşler arasından delilleri daha kuvvetli olan ve Masum İmamlar tarafından da teyit edilen bir görüşü alıp onu şerh edeceğiz.

Kur'ân Bu Harflerden Oluşmuştur

Bu harfler tehecci (hece hece, ayrı ayrı okunan) harflerinin birer örneği olarak bazı surelerin başında gelmiştir. Bu harflerin geliş nedeni ise şudur: Kur'ân-ı Kerim bu harflerden oluşmuştur. Tüm insanların karşısında aciz kaldığı bu sure ve ayetler işte bu maddelerden

oluşmaktadır. Gerçekte Kur'ân-ı Kerim'in hammaddesi işte bu ve emsali olan harflerdir. Eğer Kur'ân'ın Hz. Muhammed'in (s.a.a) kendi fikir ve düşüncelerinin ürünü olduğunu ve bu harflerle Kur'ân'ı oluşturduğunu düşünüyorsanız tüm yardımcılarınızı toplayarak hammaddesi harfler olan bu alfabe ile sizler de Kur'ân sureleri gibi bir sure getirin. Onun delil ve burhanını çürütün. Ama eğer tüm imkânlara sahip olduğunuz halde Kur'ân karşısında aciz kaldıysanız bu durumda Kur'ân'ın beşer fikrinin mahsulü olmadığı, bilakis kendisine nazil olan ilahi vahiy olduğu hususunda izanda bulunmanız gerekmektedir. Usul olarak mucize ile sanatın farkı şudur ki peygamberler hedeflerine ulaşmak için oldukça sade vesilelerden yararlanmaktadırlar. Çok basit ve sade bir vesileyi harikulade ve beşer üstü bir hedefe ulaşmak için kullanmaktadırlar. Ancak sanatkârlar hedeflerine ulaşmak için insanların tümü için çok net olmayan oldukça karışık ve dakik vesilelerden yararlanmaktadırlar.

Hz. Musa'nın mucizesi ruhsuz ve cansız olan asası idi. Bu asadan her şey için hatta koyunlarını gütmek için bile yararlanıyordu. Mucize durumlarında da aynı basit ve sade vesileyi kullanmaktaydı. Herkes kuru bir ağacın yırtıcı bir hayvana dönüştüğünü kendi gözleriyle görüyordu. Hâlbuki Mısır'ın ünlü sihirbazları karışık yöntemler ve cıva ile dolu iplerden yararlanıyordu. İnsanların büyük bir çoğunluğu bu teknikten bihaber idi. Hz. Peygamber (s.a.a) oldukça sade ve basit vesilelerle gökyüzüne çıktı. Hâlbuki astronotlar Apollolarla gökyüzüne çıkmakta veya aya adım atmaktadırlar. Bu uzay araçlarından bir tanesini yapmak için üç yüz bin insan beyni, yüzlerce elektronik aygıt, binlerce mühendis, tekniksiyen, fizikçi ve kimyacı el ele vermektedir. Bir uzay gemisini havalandırmak için gerekli olan parçaları üretmek ve uyumlu bir halde çalışmasını sağlamak için yüzlerce aygıt ve araçlar çalışmaktadır.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) daimi mucizesi olan Kur'ân da bu yolu takip etmiş ve en sade araçtan yani alfabeden yararlanarak çok yüce bir hedefe ulaşmıştır. Bu öylesine bir kitaptır ki aradan geçen on dört asra rağmen beşer onun gibi bir kitap meydana getirmekten aciz kalmıştır. Herkesin kullanımında olan bir vesileden öylesine bir kitap

meydana getirmiştir ki kelimeleri vezinli, ölçülü ve çok yüce anlamlar içermektedir. Cümleleri düzenli, kelimeleri fesahat ve belagat ilminin yegânesidir. En yüce manalar, en güzel kalıplarda dile getirilmiştir. Öyle ki şimdiye kadar onun bir benzerine rastlanmamıştır. Yirmi dokuz surenin başında bu harflerin gelmesinin sebebi şudur: Ey insanlar! Bu Kur'ân'ın temel ve esasını bu harfler oluşturmaktadır. Elimde olan vesile sizlerin de elindedir. Bu kitabın benim kendi fikrimin mahsulü veya beşer fikrinin ürünü olduğunu düşünüyorsanız, bu vesileden sizler de yararlanarak Kur'ân sureleri gibi bir sure de siz yazın. Bu görüşün ileride söyleyeceğimiz üzere Kur'ânî dayanağının yanı sıra Masum İmamlarımızdan da hadis ve rivayetler nakledilmiştir. Şeyh Saduk (r.a) İmam Hasan Askerî'den (a.s) şöyle bir hadis nakletmektedir:

“Kureyş ve Yahudiler Kur'ân'a iftira atarak onu sihir olarak nitelediler. Hâlbuki Allah (c.c) şöyle buyurmaktadır: “Elif-Lam-Mim. Zalikel Kitab” yani “Ey Muhammed! Sana nazil ettiğim bu kitap “Elif-Lam-Mim” (gibi) harflerden oluşmaktadır. Sizin dilinizde nazil olan bu kitap kendisiyle konuştuğunuz harflerden oluşmaktadır. Eğer bu iddianızda haklıysanız o zaman kalkın bir birinizle yardımlaşarak onun bir benzerini getirin.”¹

Sekizinci İmam Hz. İmam Rıza (a.s) Kur'ân hakkında bir başka hadiste şöyle bir cümle buyurmaktadır:

“Yüce Allah (c.c) Kur'ân'ı tüm Arapların konuştuğu harflerle nazil etti.”

Daha sonra şöyle devam ediyor:

“Tüm insanlar ve cinler bir araya gelip yardımlaşarak onun bir benzerini yazmaya kalksalar bile bunu başaramazlar.”²

Mukattaa harfleriyle başlayan yirmi dokuz surenin, Meryem, Ankebut, Rum ve Kalem sureleri hariç diğer yirmi beş suresinde bu harflerin zikrinden sonra Kur'ân ve Kitap bahsi geçmektedir. Örneğin Bakara suresinde şöyle buyurmaktadır:

¹ Tefsir-i Burhan c. 1 s. 34.

² Tevhid-i Saduk s. 162.

“Elif-Lam-Mim. Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır.”

Âl-i İmran suresinde ise şöyle buyurmaktadır:

“Elif-Lam-Mim. Allah ki O’ndan başka ilah yoktur. Hayy ve kayyumdur. Sana Kitabı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi.”

Bu harflerle başlayan diğer birçok surede de aynı şey söz konusudur.